

EN St. Martin's Cathedral, Bratislava / The largest, oldest and most thoroughly built church in Bratislava is the St. Martin's Cathedral. It originated upon the permission of Pope Honorius III. to relocate the church of the Most Sacred Savior from the castle into forecastle. In the time of King Matthias, between 1467 and 1487, the church was enlarged to its present size. Between 1563 and 1830, St. Martin's Cathedral served as the coronation church. The coronation of Maria Theresa took place here as well (June 25, 1741).

St. Martin's Church, Dolný Štál/ The originally Gothic-style Roman Catholic Church consecrated to Bishop St. Martin stands on a small hill in the middle of Dolný Štál. Although according to the majority of written documents it dates back to the 15th century. The studies by Arnold Ipolyi (1823-1886) testify, that in the 19th century, the remains of the **protective walls** surrounding the church were still visible. At that time, a part of the protective wall behind the parish building was still standing in a considerable height, including the embrasures. According to other documents from the 17th century (trial documents), the tower was also equipped with an **embrasure and with four cannons**. The Protocol from 1746 also makes mention of the old sancta and the surrounding **cemetery**, where, according to the description, there was a **chapel house** (carnarium), which was considered old already at that time, and underground there was a crypt and, presumably, an **ossuary** (ossarium). The **altarpiece** on the Classicist main altar of the church represented Bishop St. Martin of the 18th century. The altarpiece was most likely donated to the church by Márton Padányi Biró (1693-1762). One of the artistically significant decorations of the church might have been the statuette of **Madonna of Alistál**, which might have been the main figure of the winged altar in the Bratislava Cathedral in the mid-15th century. From there it has been moved, in the unknown time and for an unknown reason, to the church in Alistál (Dolný Štál). In 1941, it was purchased by the Christian Museum of Esztergom, Hungary and since then, it has been exposed there.

St. Martin's Chapel, Dunajská Lužná/ The municipality of Dunajská Lužná consists of several, previously independent villages. The most remarkable of them are Nové Košariská and Nová Lipnica. In this municipality, there is the St. Martin's Parochial Church built in honour of St. Martin, which was also called "Ecclesia Mater". It was already mentioned in 1302 in the registers of the pontifical tithe-collectors. In 1852, the St. Martin's Church was destroyed by fire. Only the shrine was preserved, and it was later rebuilt to a small separate chapel.

Név / Name:.....

Indulás napja/ Date of departure:.....

Érkezés napja/ Date of arrival:

Via
Sancti
Martini

[www.viasanctimartini.eu](http://viasanctimartini.eu), <http://ecori.webnode.sk>

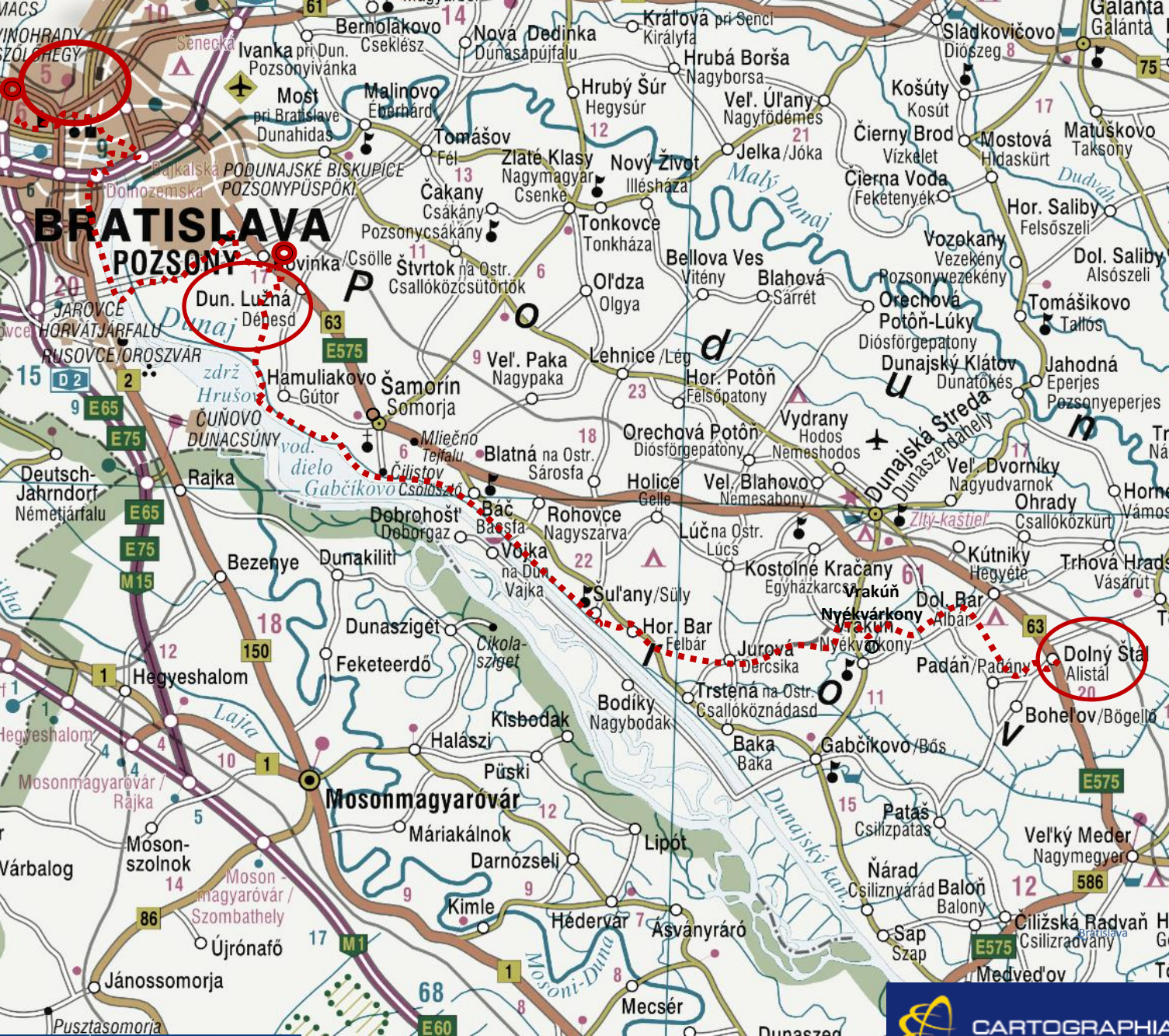
BRATISLAVA

DUNAJSKÁ
LUŽNÁ DÉNESD

DOLNÝ ŠTÁI

HAMULIAKOVO
GÚTOR

ALISTÁL

HU Szent Márton székesegyház / Pozsony legnagyobb, legrégebbi és legkiépítettebb székesegyháza a **Szent Márton székesegyház**. Létrejöttét III. Honoriusz pápa engedélyezte, mint a **Legszentebb Megváltó** templomnak a várból a váraljába való áthelyezését. **Mátyás király** idejében 1467-1487 között került sor a templom mai méretűre történő megnagyobbítására. A Szent Márton székesegyház 1563 és 1830 között **koronázási templom** volt. Többek közt itt került sor **Mária Terézia** koronázása is (1741. június 25.).

Szent Márton templom Alistál / A Szent Márton püspöknek szentelt, **eredetileg gótikus** stílusú római katolikus templom Alistál közepén, egy kis dombon áll. A legtöbb leírás alapján a XV. századból származik, de az épület szerkezete szerint akár régebben is épülhetett. Ipolyi Arnold (püspök, művészettörténész, 1823-1886) tanulmányai arról tanúskodnak, hogy a XIX. században még láthatóak voltak a templomot körülvevő **védőfalak** maradványai. Akkoriban még a védőfal egy része a plébániaépület mögött jelentékeny magasságában, a lőrészekkel együtt fennállt. Más 17. századból származó okiratok (pöriratok) szerint a torony is lőréssel volt ellátva, és négy **ágyúval** is fel volt szerelve. Egy 1746. évi jegyzőkönyv tesz említést a régi **szentségházról** és az egyházat körülvevő **temetőről**, ahol a leírás szerint már akkoriban is réginek számító **halotti kápolna** (Carnarium) is állt, alatta **sírbolttal** és feltehetőleg csontházzal (ossarium). **A templom főoltára** klasszicista, Szent Márton püspök XVIII. századi oltárképével. Az oltárképet nagy valószínűséggel Padányi Biró Márton [1693-1762] egykori veszprémi püspök adományozhatta a templomnak. A templom egyik jelentős művészeti értékkel bíró dísz volt az **Alistáli Madonna**, amely a XV. század közepén a pozsonyi dóm szárnyasoltárjának fő figurája lehetett. Innét ismeretlen időben és okok miatt az alistáli templomba került. 1941-ben az esztergomi Keresztény Múzeum megvásárolta, azóta is ott van kiállítva.

Szent Márton kápolna - Misérd / Dénesd (Dunajská Lužná) települést több, korábban önálló község alkotja. Közülük a legnevezetesebbek Misérd (Nové Košariská) és Torcs (Nová Lipnica). Ebben a faluban állt a Szent Márton tiszteletére épített Szent Márton-plébániatemplom, amelyet "Ecclesia Mater"-nek is neveztek. Már 1302-ben a pápai tizedszedők lajstromán említik. A Szent Márton – templom 1852-ben tűzvész következtében leégett, és pusztulásnak indult. Csupán a szentély maradt meg, amelyet kis, önálló kápolnává alakítottak át.

Conseil de l'Itinéraire Culturel Saint Martin en Slovaquie
Rada Európskej kultúrnej cesty svätého Martina na Slovensku
Szent Márton Európai Kulturális Útvonal Szlovákiai Tanácsa

